

ŤYPICKÉ DEKOMPOSIČNÍ A VZOREK UPRAVUJÍCÍ METODY PRO URČENÍ
NEORGANICKÝH LÁTEK V BIOLOGICKÝCH VZORCÍCH POMOCÍ HPLC NEBO CE

Typ vzorku	Úprava vzorku	Určované látky	Separační technika
Krevní serum	Zředění elektroforetickým pufrem (eluentem) nebo vodou	Na(I), K(I), Li(I), Ca(II), Mg(II), NO ₂ ⁻ , NO ₃ ⁻ , Cl ⁻ , SO ₄ ²⁻	HPLC, CE
	Odstranění bílkovin precipitací s 20% trichloroctovou kyselinou, čišťení supernatantu extrakcí diethyl etherem nebo centrifugací, nastavení pH, complexace (Al nebo Fe)	Ca(II), Al(III), Fe(II)	CE
Moč	Zředění vodou nebo pufrem, filtrace	Na(I), K(I), Mg(II), NO ₂ ⁻ , NO ₃ ⁻ , Cl ⁻ , SO ₄ ²⁻	CE
Sliny	Zředění, filtrace	Na(I), K(I), Ca(II), Mg(II), NO ₂ ⁻ , NO ₃ ⁻ , I ⁻ , SCN ⁻	HPLC, CE
Lidské vlasy	Zpopelnění při 750°C a rozpuštění popelu v HNO ₃ nebo přímé ošetření vzorku směsí HNO ₃ -HClO ₄ . Odsušení do sucha a rozpuštění zbytku v mobilní fázi nebo vodě (nebo HCl), dále nastavení pH a complexace	Cu(II), Mn(II), Ni(II), Pb(II), Zn(II), Be(II), Al(III), Cr(III), etc.	HPLC
Rostlinné materiály, rybí tkáň	Vysušení vzorku a digesce s HNO ₃ -H ₂ O ₂ směsí v uzavřené nádobě pomocí mikrovlnné irradiace. Znovurozpuštění zbytku a filtrace.	Na(I), K(I), Ca(II), Mg(II), Mn(II)	HPLC, CE
Rostlinné materiály	Extrakce vodou (nebo pufrem) při 60°C, centrifugace a filtrace supernatantu	NO ₂ ⁻ , PO ₄ ³⁻	HPLC, CE

VYBRANÉ APLIKACE HPLC PRO ANALÝZU BIOLOGICKY DŮLEŽITÝCH INORGANICKÝCH ANIONTŮ

Vzorek	Příprava vzorku	Anionty (limita detekce)	Kolona/eluent ^a	Detekce
Serum, moč	Přidán NaOH, odpařeno do sucha, tavení se směsí Na ₂ CO ₃ /ZnO, popel smíchán s vodou, přidána kys. askorbová a katexová pryskyřice, neutralizace supernatantu	Γ (7 a 3 μg/l, resp.) (Br ⁻)	Dionex IonPac-AS5 /15 mM NaNO ₃	Amperometricky
Pícniny, bojínek luční	Tavení s NaOH, rozpuštění, neutralizace elektrodialýzou	F ⁻	Dionex IonPac-AS4A/2.0 mM Na ₂ CO ₃ , 2.0 mM NaHCO ₃	Konduktivní (AMMS)
Zvířecí plazma, nádorový perfuzát	Přídavek acetonitrilu, centrifugace	NO ₂ ⁻ (4.6 μg/l), NO ₃ ⁻	Dionex IonPac-AS9-SC/1.8 mM Na ₂ CO ₃ , 1.7 mM NaHCO ₃ or 5 mM KHPO ₄ , 25 mM K ₂ HPO ₄	Přímé UV (214 nm)
Lidské a zvířecí slzy	Centrifugace, zředění (1:100), filtrace	Cl ⁻ (2.7), NO ₃ ⁻ (5.6), PO ₄ ³⁻ (5.0), SO ₄ ²⁻ (3.3 μg/l)	Dionex IonPac-AS4A/1.8 mM Na ₂ CO ₃ , 1.7 mM NaHCO ₃	Konduktivní (AMMS)
Špenát	Extrakce horkým roztokem boritanu sodného, filtrace	NO ₂ ⁻	Hamilton PRP-X100/2 mM fталová kyselina, 10% acetone	Koulometrická (+0.7 V)
Kostra korálů	Rozpuštění v 30% HCl, zředění, promytí skrz chlor-odstraňující kartridže	NO ₃ ⁻ (5), HPO ₄ ²⁻ (10 ng/g), SO ₄ ²⁻	Dionex IonPac-AS4A/1.8 mM Na ₂ CO ₃ , 1.7 mM NaHCO ₃	Konduktivní (AMMS)
Serum	Ultrafiltrace	NO ₂ ⁻ (13), NO ₃ ⁻ (10 μg/l)	Dionex Carbopac PA-100/od 0.12 do 0.30 M chlorid, 5 mM TRIS pufr, pH 7.5	Přímá UV (214 nm)
Serum	SEC-fractionace, lyofilizace, suspenzování suchého prášku ve vodě, filtrace	Γ (0.05 μg/l)	Dionex AS9-SC/4 mM Na ₂ CO ₃ , 1.5 mM NaHCO ₃	Pulzní amperometrie
Jehličí borovice, čajové lístky, rýžová mouka	Homogenizace, přídavek 30% H ₂ O ₂ , UV fotolýza, zředění	Br ⁻ (20), Cl ⁻ (10), PO ₄ ³⁻ (25), SO ₄ ²⁻ (25 μg/l)	Dionex IonPac-AS12A/2.7 mM Na ₂ CO ₃ , 0.3 mM NaHCO ₃	Konduktivní (ASRS)

^aCHAPS, 3-[(3-cholamidopropyl)dimethylammonio]-1-propanesulfonát; TRIS, tris(hydroxymethyl)aminomethan.

AMMS, aniontový micromembranový supresor; ASRS, aniontový samoregenerující supresor.

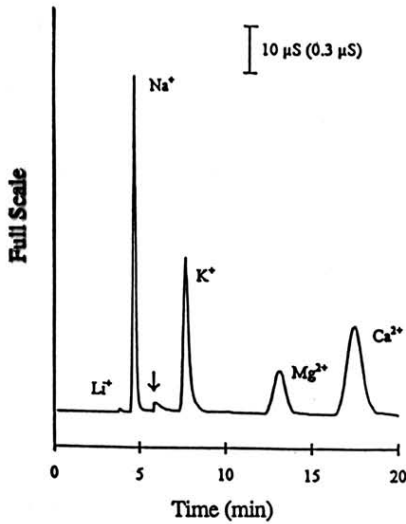
PODROBNOSTI ANALYTICKÉHO STANOVENÍ NĚKTERÝCH KOVOVÝCH IONTŮ V BIOLOGICKÝCH VZORCÍCH POMOCÍ HPLC

Vzorek	Příprava vzorku ^a	Kovy (limita detekce)	Kolona/eluent ^b	Detekce ^c
Lidské vlasy	Digeste s HNO ₃ /HClO ₄ pod tlakem, odpaření do sucha, rozpuštění v mobilní fázi, filtrace	Cu(II), Mn(II), Ni(II), Pb(II), Zn(II) (Co)	Waters Delta-Pak RP-18 /octansulfonát sodný, hydrogentartrát sodný, 5% acetonitril, pH 3.65	Přímá VIS (492 nebo 546 nm), post-kolonová reakce s PAR
Serum	Zředění (1:80–180) s 2 mM HCl, filtrace	Ca(II) (2.7), Mg(II) (1.3 µg/l)	Dionex IonPac CS10 (2 sériové kolony) / 4 mM (Ca) nebo 2 mM (Mg) DAP.HCl, 40 mM HCl	Konduktivní (CSRS)
Sliny	Filtrace	K(I) (1.7), Na(I) (1.0), Ca(II) (2.0), Mg(II) (1.2 mg/l)	Devosil ODS-5 obalený s taurinem-konjugovanými micelami žlučových solí / 2 mM CeCl ₃ or 5 mM CuSO ₄ , pH 4.0	Přímá UV (253 nebo 210 nm)
Listí sóji	Suché zpopelnění při 600°C, zrozpustnění zbytku v HCl, zředění (1:5)	Mn(II) (40 µg/l) (K, Na, Ca, Mg)	Alltech Universal Cation Column / 3 mM kys. vinná, 0.5 mM PDCA	Konduktivní
Lidské vlasy	Suché zpopelnění, zrozpustnění popelu v HClO ₄ -HF, odpaření do sucha, zrozpustnění zbytku v HCl, separace Fe extrakcí s MIBK, odpaření vodné fáze do sucha, přidavek H ₂ O ₂ , nastavení pH na 8 pomocí NH ₃ a pak na 4 pomocí HCl, přidavek 5-Br-PADAP a metanolu	Nb(V) (0.5), Ta(V) (2.0), Ti(IV) (2.5 ng/g)	Separon SGX C18 / metanol-tetrahydrofuran-voda (5:15:80), 5% 0.1 M acetátový pufr, 2.2 mM TBABr, 1.2% H ₂ O ₂	Přímá VIS (590 nm)
Jehličí borovice, čajové lístky, rýžová mouka	Homogenizace, přidavek H ₂ O ₂ a HNO ₃ , UV fotolýza, přidavek octanu amonného, zředění	Co(II) (40), Cu(II) (20), Fe(II) (25), Ni(II) (100), Zn(II) (40 µg/l)	Dionex IonPac CS5 / 6 mM PDCA, 50 mM acetátový pufr, pH 4.6	Přímá VIS (520 nm; post-kolonová komplexace s PAR)

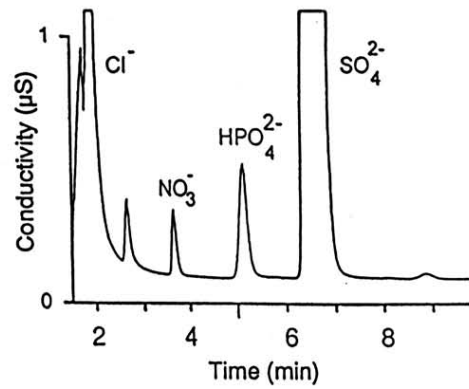
^aBES, N,N-bis(2-hydroxyethyl)-2-aminoethanesulfonová kyselina; BPHA, N-benzoyl-N-phenylhydroxylamin; HQ, 8-hydroxyquinolin; MIBK, methyl isobutyl keton; 5-Br-PADAP, 2-(5-bromo-2-pyridylazo)-5-diethylaminophenol.

^bPDCA, pyridine-2,6-dicarboxylová kyselina; DAP, *dl*-2,3-diaminopropionová kyselina; SDS, sodium dodecylsulfát; TBABr, tetrabutylammonium bromid.

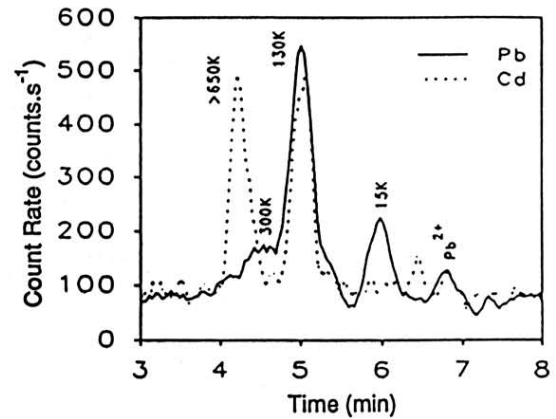
^cCSRS, cationtový samoregenerující supresor

Ion-chromatographic determination of sodium, potassium, calcium, and magnesium in human serum. Column, Ionpac CS12 (250 mm \times 4 mm I.D.); eluent, 14 mM methanesulfonic acid; flow-rate, 1 ml/min; sample volume, 25 μl . Detection, conductivity suppression, electronic (CSRS-1, 4 mm). The detector range was switched from 100 μS to 3 μS after the sodium peak (indicated by the arrow)

Chromatogram showing nitrate (67 ng/g), phosphate (449 ng/g), and sulfate (10.9 $\mu\text{g/g}$) in an HCl digest of a coral skeleton, following injection through an AG chloride-removal cartridge. Column: Ionpac AS4A; eluent: 1.8 mM Na_2CO_3 -1.7 mM NaHCO_3 ; detection: conductivity (membrane suppressor AMMSII)

SEC separation of metalloproteins in human serum. Column: SynChropak GPC 300 (250 mm \times 2 mm I.D.); eluent, 100 mM TRIS/HCl buffer, pH 6.9, flow-rate 0.1 ml/min; injection, 2 μl . Detection, ICP-MS; isotopes monitored, ^{114}Cd and ^{208}Pb ; both chromatograms were obtained from a single injection

PŘÍKLADY URČOVÁNÍ PODÍLU PRVKŮ POMOCÍ HPLC (speciace)

Vzorek	Příprava vzorku	Druh (limita detekce)	Kolona/eluent ^a	Detekce
Serum	Žádná	Metalloproteiny: Ba, Cd (0.3), Cu (0.4), Fe (2), Na, Pb (0.3), Zn (0.5 µg/l)	SynChropak GPC 300 / 100 mM TRIS/HCl pufr, pH 6.9	ICP-MS
Delfíní játra	Přídavek NaCl a HCl, homogenizace, centrifugace, ředění (1:5) supernatantu mobilní fází	Hg(II), CH ₃ Hg ⁺ (200 ng/g) (C ₂ H ₅ Hg ⁺)	Bishoff ODS-II / 40 mM cystein, 100 mM kys. octová, pH 2.9	AAS s tvorbou studené páry
Rybí tkáň	Homogenizace, superkritická fluidní extrakce (CO ₂ -10% methanol)	Bu ₃ Sn ⁺ , Ph ₃ Sn ⁺	Anspec PRP-1 / metanol-voda-acetátový pufr (94:5:1), 4 mM sodium pentanesulfonát, pH 6	ICP-MS
Celá krev	Přídavek extrakčního roztoku (aceton-pyridin-sterox sln., 20:1:1), centrifugace, vysušení supernatantu, zbytek rozpuštěn v metanolu	Zn(II), Zn-protoporphyrin (46 µg/l)	Hypersil SAS C ₁ / metanol-50 mM acetátový pufr (68:32), pH 4.5	ICP-MS
Serum	Filtrace, ředění	Metalloproteiny: Al (0.12), Fe (0.17 µg/l)	TSK DEAE 5PW / lineární gradient z 50 mM TRIS/HCl do 50 mM TRIS/NaCl, pH 9.2	Electrothermální AAS (off-line)
Moč	Centrifugace, filtrace	Dimethylarsenová kys. (10), arsenobetain (10) [As(III) (10), As(V) (20), monomethyl arsonová kys. (15 µg/l)]	BDH PolySpher SAW / 50 mM fosfátový nebo karbonátový pufr, pH 7.5, 9.0 nebo 10.3; Phenomenex µ Bondclone C18 / 10 mM heptane-sulfonová kys., 0.1% metanol, pH 3.5	AAS s tvorbou hydridu; ICP-MS
Kapusta	Sběr xylému z řezu stonku plastickou stříkačkou	Cr(VI) (5), Cr(III)-oxalát (80), Cr(III)-EDTA (3 µg/l)	FPLC Mono Q HR 5/5 / 5 mM TRIS-HCl pufr (pH 5.5-8.5) s lineárním gradientem NaCl (0-0.5 M)	Přímé UV (234 nebo 273 nm) a off-line AAS
Moč	Filtrace	Se(IV), Se(VI), selenocystin, selenomethionin, selenoethionin (ca. 1 µg/l)	Spherisorb C18 modifikovaný DDAB / sodno acetátový pufr, 0.5% metanol, 10 ⁻⁵ M DDAB s gradientem CH ₃ COONa a pH	AAS s tvorbou hydridu

^aDDAB, dodecyldimethylammonium bromid.

SEPARAČNÍ PODMÍNKY A DETEKČNÍ SYSTÉMY POUŽÍVANÉ PRO URČENÍ KOVOVÝCH IONTŮ POMOCÍ CE

Vzorek	Příprava vzorku ^a	Kovy (limita detekce)	Elektrolyt ^b	Detekce
Serum	Zředění (1:100), přidavek $1 \cdot 10^{-3}$ M HBED	Ca(II), Mg(II)	20 mM boráte sodný $2 \cdot 10^{-3}$ M HBED, pH 9.3	Přímé UV (294 or 236 nm)
Mléko	Ultrafiltrace, zředění (1:250)	Na(I), Ca(II)	5 mM UV-Cat 1, 6.5 mM HIBA, pH 4.4	Nepřímé UV (214 nm)
Serum	Zředění (1:20)	K(I), Na(I), Ca(II), Mg(II)	5 mM síran měďnatý	Nepřímé UV (214 nm)
Lidské erythrocyty	Zředění v pufru, centrifugace, suspenzování buněk v pufru	K(I), Na(I)	0.25 mM 2-aminopyridin, 1.5% glukóza, pH 4.8	Nepřímá laserem indukovaná fluorescence
Zvířecí oční čočky	Homogenizace ve vodě, precipitace bílkovin 20% TCA, centrifugace, promytí supernatantu etherem	K(I), Na(I), Ca(II), Mg(II)	20 mM imidazol, 0.1% hydroxypropylmethylcelulóza, pH 6.0	Nepřímá UV (214 nm)
Čaj	Spaření ve vařící vodě, zředění (1:600)	K(I) (10), Na(I) (2.5), Ca(II) (1), Mg(II) (0.4), Mn(II) (120 μ g/l)	5 mM imidazol–6.5 mM HIBA– 20% metanol–0.53 mM 18-crown-6, pH 4.5	Nepřímá UV (214 nm)
Serum	Deproteinizace přidavkem 30% TCA a centrifugace, nastavení pH na 5.5 a complexace s lumogallionem	Al(III) (0.6 μ g/l)	100 mM octanový pufr, pH 4.0	Přímá laserem indukovaná fluorescence
Moč	Zředění (1:100) elektroforetickým pufrem	Mg(II) (150 μ g/l) (K, Na)	10 mM pyridin, 0.8 mM EDTA, pH 5.0	Nepřímá UV (254 nm)
Hovězí játra, tkáň ryb a ustříc, čaj, etc.	Mikrovlnná kyselá digesce v uzavřené nádobě ($\text{HNO}_3/\text{H}_2\text{O}_2$), zředění	K(I) (400), Na(I) (130), Ca(II) (170), Mg(II) (50), Mn(II) (220 μ g/l)	5 mM imidazol, 6.5 mM HIBA, 20% metanol, 0.55 mM 18-crown-6, pH 4.5	Nepřímá UV (214 nm)
Sliny	Zředění (1:5)	K(I), Na(I), Ca(II), NH_4^+	30 mM histidin/2-morpholinoethanesulfonová kys., 3 mM 18-crown-6, pH 6.1	Konduktivní

^aHBED, N,N'-di(2-hydroxybenzyl)ethylenediamine-N,N'-dioctová kys.; TCA, trichloroactová kys.; HIBA, α -hydroxyizomáselná kys.

^bNeošetřená křemenná kapilára

SEPARAČNÍ PODMÍNKY A DETEKČNÍ SYSTÉMY POUŽÍVANÉ PRO URČENÍ ANORGANICKÝCH ANIONTŮ POMOCÍ CE

Vzorek	Příprava vzorku	Anionty (limita detekce)	Electrolyt ^{a,b}	Detekce
Mléko	Ultrafiltrace, zředění (1:250)	Cl ⁻ , SO ₄ ²⁻	Chroman, NICE-Pak OFM Anion-BT	Nepřímé UV (254 nm)
Serum Moč	Centrifugace, zředění (1:25) Zředění (1:50)	Cl ⁻ (1), NO ₂ ⁻ (3), NO ₃ ⁻ (2), SO ₄ ²⁻ (1 mg/l)	2.25 mM pyromelová kys., 6.5 mM NaOH, 0.75 mM hexamethonium hydroxid, 1.6 mM triethanolamin, pH 7.7	Nepřímé UV (250 nm)
Kryší moč	Zředění (1:40), filtrace	NO ₂ ⁻ (0.5), NO ₃ ⁻ (0.5 mg/l)	25 mM fosfátový pufr, 0.5% DMMAAPS, 1% Brij-35, pH 3.0 (polyakrylamidem obalená kapilára)	Přímá UV (214 nm)
Krevní plasma, mléko	Iontově-výměná izolace, odpaření eluátu do sucha, znovuzpuštění ve vodě	NO ₂ ⁻ (12.4), NO ₃ ⁻ (55.8), I ⁻ (2.5), SCN ⁻ (8.7 mg/l)	50 mM DTAB, 18 mM borát sodný, 30 mM Na ₂ HPO ₄ , 10% metanol, pH 7.0	Přímá UV (235 nm)
Krevní plasma	Centrifugace, deproteinizace ultrafiltrací	NO ₂ ⁻ (0.1), NO ₂ ⁻ (0.1 mg/l)	750 mM chlorid sodný, 5% NICE-Pak OFM Anion-BT	Přímá UV (214 nm)
Kryší povrchová kapalina ve vzdušnicích	Odebírání vzorku kapilárou	Cl ⁻ (7.8 mg/l)	5 mM chroman sodný, 0.5% hydroxypropylmethylcelulóza, pH 7.0	Nepřímé UV (273 nm)
Zelenina	Inkubace v horké vodě, homogenizace, filtrace	NO ₂ ⁻ (34), NO ₃ ⁻ (37 µg/l)	10 mM chroman sodný, 2.3 mM CTAB, pH 11.5	Nepřímé UV (254 nm)
Moč	Zředění (1:10), filtrace	Cl ⁻ , NO ₃ ⁻ , SO ₄ ²⁻	100 mM CHES, 40 mM LiOH, 3 mM hexamethonium hydroxid	Konduktivní
Sójová mouka	Extrakce vodou při 60°C, centrifugace, filtrace supernatantu	PO ₄ ³⁻	50 mM kys. benzoová, 90 mM histidin, pH 6.3 (metylovaná křemenná kapilára)	Nepřímé UV (237 nm)

^aNeošetřená křemenná kapilára, pokud není uvedeno jinak

^bDMMAAPS, 3-(N,N-dimethylmyristylammonio)propanesulfonát; DTAB, dodecyltrimethylammonium bromid; CTAB, cetyltrimethylammonium bromid; CHES, 2-(cyclohexylamino)ethanesulfonová kys.; OFM Anion-BT, obchodní značka EOF-modifikátoru firmy Waters

CIA™ analysis of a standard solution of **alkali and alkaline earth metals** in the

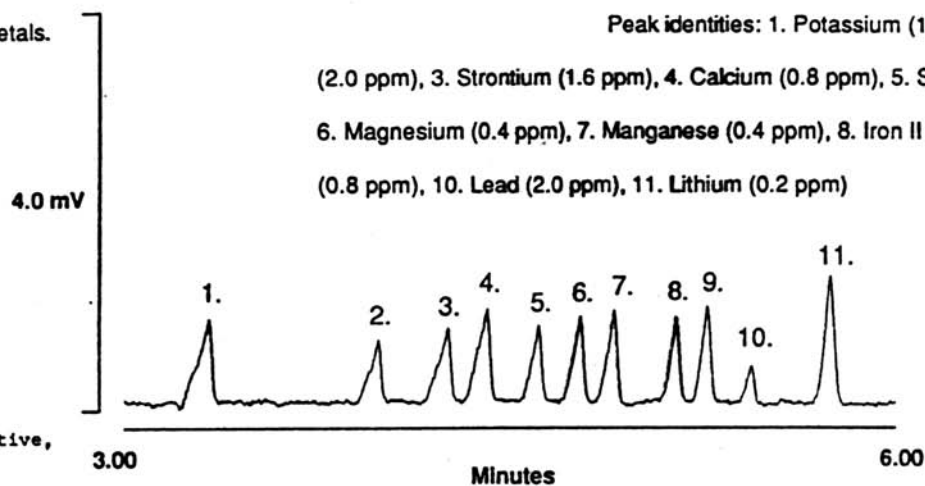
presence of transition metals.

Peak identities: 1. Potassium (1.6 ppm), 2. Barium

(2.0 ppm), 3. Strontium (1.6 ppm), 4. Calcium (0.8 ppm), 5. Sodium (0.6 ppm),

6. Magnesium (0.4 ppm), 7. Manganese (0.4 ppm), 8. Iron II (0.8 ppm), 9. Cobalt

(0.8 ppm), 10. Lead (2.0 ppm), 11. Lithium (0.2 ppm)

Carrier electrolyte
5 mmol UV CAT-1, 6.5 mM
HIBA, pH 4.4; capillary
60 cm x 75 μ m, 20 kV positive,
hydrostatic injection,
UV detection at 214 nm,
upper panel, 184 nm, lower
panel

